Paul Csavdari

Cum citează Pavel Vechiul Testament?

„Duhul” vs. „slova”

Sau: când textul original devine o materie flexibilă în mâinile apostolului „inspirat”

Pentru mulți cititori ai Noului Testament, una dintre cele mai stranii descoperiri apare atunci când compară citatele din Vechiul Testament așa cum le folosește Pavel, cu forma lor reală din Scriptura ebraică. De prea multe ori, ceea ce spune Pavel că ar fi scris „în Lege” sau „în proroci” nu este nici fidel, nici contextual.

Și atunci se naște întrebarea: Pavel citează greșit? Sau citează intenționat „duhovnicește”?
Iar dacă o face intenționat, ce autoritate îl îndreptățește să schimbe sensul Scripturii?

1. „Slova omoară, dar Duhul dă viață” (2 Corinteni 3:6)

Aceasta este una dintre frazele-cheie ale lui Pavel.
El opune o teologie a literei („slova”) — asociată cu Legea lui Moise — unei teologii noi, a „Duhului”, adică a interpretării spirituale, libere, revelate „dincolo” de text.

- *„El ne-a și făcut în stare să fim slujitori ai unui nou legământ, nu al slovei, ci al Duhului.”*

Această distincție deschide ușa către un mod complet nou de a folosi Scriptura: textul nu mai este autoritate în sine, ci devine pretext pentru o revelație nouă, „duhovnicească”.

2. Exemple de citate reinterpretate de Pavel

a. Romani 9:13 – „Pe Iacov l-am iubit, iar pe Esau l-am urât”

Acesta este un citat din Maleahi 1:2–3.
Dar în contextul original, textul se referă la două națiuni (Israel și Edom), nu la două persoane fizice.
Pavel îl folosește pentru a susține ideea că Dumnezeu alege arbitrar încă din pântece – o doctrină centrală în teologia lui (alegerea harului).

b. Galateni 4:21–31 – Sara și Agar

Pavel spune că aceste două femei sunt „două legăminte”: unul duce la robie, altul la libertate.
Dar nimic din Geneza nu sugerează așa ceva. Pavel extrage un simbolism alegoric care nu este în textul sursă.
El o demonizează pe Agar (care în Geneza este o victimă) și glorifică pe Sara – dar o face pentru a sugera că Legea (adică iudaismul) e robie, iar harul e libertate.

c. Deuteronom 25:4 – „Să nu legi gura boului care treieră”

Aceasta este o lege agricolă.
Pavel o transformă într-un argument pentru susținerea financiară a apostolilor: „Oare pentru boi vorbește Dumnezeu?... totul pentru noi a fost scris!” (1 Cor. 9:9–10)

Adică legea „despre boi” nu e despre boi. E despre el.

3. Strategia: reinterpretare carismatică a textului

În epistole, Pavel se comportă ca și cum are o autoritate superioară textului scris.
El spune:

„Noi avem gândul lui Hristos.”
„Toate sunt ale voastre... voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu.”
„Dacă cineva crede că este proroc sau duhovnicesc, să recunoască că ce vă scriu este poruncă de la Domnul.” (1 Cor. 14:37)

Cu alte cuvinte, „ce spun eu e Scriptură”, chiar dacă textul Scripturii spune altceva.

4. În contrast: cum folosește Isus Scriptura?

Când Isus citează Vechiul Testament, o face contextual, fidel sensului, adesea punând întrebări provocatoare:

- „Ce este scris în Lege? Cum citești?” (Luca 10:26)
- „Nu este scris: ‘Casa Mea se va chema o casă de rugăciune pentru toate neamurile’?” (Marcu 11:17)

Isus nu schimbă textul. Îl confruntă, îl interpretează, dar nu-l răstoarnă alegoric.
Pavel, în schimb, îl subordonează complet teologiei sale personale.

5. Consecința: noul fundament nu mai este Scriptura, ci „duhul”

Pavel insinuează că există o înțelepciune superioară textului:

- *„Și vorbim despre o înțelepciune tainică, o înțelepciune a lui Dumnezeu ținută ascunsă...” (1 Cor. 2:7)*

Această „taină” nu se poate verifica.

Nu se poate compara cu Scriptura, pentru că el însuși afirmă că Scriptura ucide dacă e luată „literal”.

6. Concluzie

Pavel nu este doar un cititor al Vechiului Testament. Este un reinterpretator autoritar, care subordonează totul viziunii proprii.

Pentru el, textul e valabil numai când susține teologia lui. Iar când nu o face, îl „traduce” după Duhul.

Așa se naște paradoxul suprem: un apostol care respinge Legea, dar o citează ca s-o reinventeze.